

ARKEOLOGISEN KOHTEEN TARKASTUS**Tunnistetiedot:**

Nimi: Hattulan Pyhän Ristin kirkko

Kunta: Hattula

Kohde: kivikirkko

Ajoitus: keskiaikainen

Luokka: I

Tarkastuskertomus:

Hattulan keskiaikaisella kirkolla käytiin 18.11.1997 lomapäivän yhteydessä katsomassa kirkkoa ja sen ympäristöä. Makana olivat arkeologi Johanna Seppä, konservatorit Aki Arponen ja Lasse Mattila sekä seppä Jarno-Tapani Pälikkö.

Kirkon pihalla havaittiin kaivetun noin 0,5 m leveä kaivanto, joka johti kellotapulilta kirkon ovelle (kts. liite). Kaivanto oli jo täytetty, mutta kaivettaessa maata oli levinnyt noin 2-2,5 metrin leveydeltä kaivannon molemmin puolin. Tässä maanpinnalla olevassa kerroksessa oli runsaasti luun kappaleita.

Asiasta ilmoitettiin välittämästi Museovirastoon tutkija Tuula Heikkurinen-Montellille, joka keskusteltuaan yli-intendentti Mikko Härön kanssa kehotti poimimaan luut maanpinnalta talteen. Maanpinnalta kerättiin talteen kaikki ne luut, jotka irtosivat jäisestä maasta. Lisäksi löydettiin pala vanhaa lasia ja yksi todennäköisesti 1700-luvun alkupuolelle ajoittuva ruotsalainen kuparikolikko.

Luumateriaali puhdistettiin alustavasti arkeologian osastolla 19.11.1997. Luumateriaalista tunnistettiin muun muassa pääkallon kappaleita, leukaluun pala hampaineen, kylkiluita, selkärangan nikamia ja raajojen luita. Leukaluu mureni sulaessaan, samoin osa muusta luumateriaalista. Työmestari Niklas Söderholm katsoi alustavasti materiaalin läpi puhdistuksen jälkeen.

Tutkija Tuula Heikkurinen-Montell sopi yli-intendentti Mikko Härön kanssa, että löydöt toimitetaan rakennushistorian osastolle yhdessä lyhyen raportin kanssa.

Huomautuksia:

Kirkon pihalla on spraymaalilla tehtyjä viivamerkkejä, joilla on mahdollisesti merkitty aiemmin tehdyt ojat ja kaivannot kirkon pihan alueella. Jos tulevaisuudessa alueella tehdään vielä kaivantoja, olisi suositeltavaa, että Museoviraston tutkija olisi paikalla seuraamassa kaivamista. Kaivantojen jäljet tulisi siistiä ja täytemaassa olevaa luumateriaali ym. tulisi käsitellä asiallisesti.

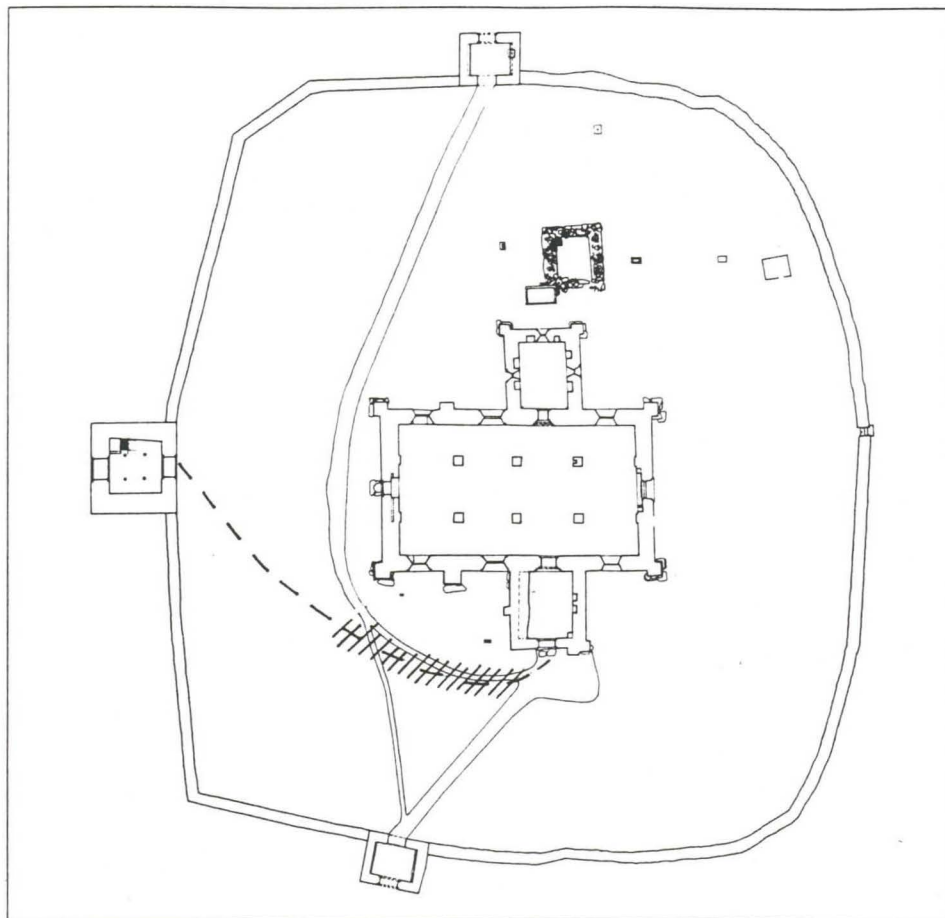
Jatkotoimenpiteitä:

Kirkon piha-alueen siistiminen kaivannon kohdalta heti keväällä 1998 sulan maan aikaan on suositeltavaa. Samassa yhteydessä tulisi kerätä loput luunpalaset maanpinnalta ja käsitellä ne Museoviraston Rakennushistorian osaston ohjeiden mukaan.

Helsingissä 25.11.1997



Tutkija Päivi Maaranen



Kirkkotarha 1:500. Tapio Hirvosen mittauspiirustus 1994.
Kyrkogården 1:500. Uppmätning 1994.

Kaivannon linjaus kirkkotarhassa merkitty katkoviivalla.
Paikka, joista suurin osa luumateriaalista löytyi, merkitty vinoviivoituksella..